

150 Франції, Німеччині, Італії. 1925 брав участь в орг-ції вечорів Рос. артист. гуртка в Парижі. 1926 М. залишив театр і оселився в Ніцці, друкувався в багатьох емігрант. вид.: «Последние новости», «Сегодня», «Театр и жизнь», «Иллюстрированная Россия» та ін. Тільки в париз. часописі «Возрождение» щороку з'являлося не менше 50-ти його фейлетонів. У ризькій г. «Сегодня» 1926–27 опублікував продовження свого словника «Братья писатели: Карманний словарь». Виступав як антипод Дем'яну Бедному, відгукуючись з протилеж. позицій на виступи Й. Сталіна й події в СРСР. У Парижі випустив дві книги віршів: «О черте лысом и о всех его присных: Конец красной сказки» (1922) та «Пыль Москвы: Лирика и сатира» (1931).

Літ.: Юбилей Лоло (30-летие лит. деятельности) // Иллюстр. Россия. 1933, 22 апр.; Пильский П. 70-летие Лоло (Л. Г. Мунштейна) // Там само. 1937, 13 марта; Гольденвейзер А. Л. Г. Мунштейн-Лоло // Новое рус. слово. 1947, 5 окт.; Струве Г. Русская литература в изгнании. Нью-Йорк, 1952; Колганова А. А. Вослед чужому гению. Москва, 1989; Тэффи Н. А. Жизнь-бытие: Рассказы, воспоминания. Москва, 1991.

Г. А. Ривкіна

МУНШТУКОВ

Дююид Аполлонович (29. 08. 1924, м. Красноармійськ Саратов. обл., РФ – 29. 09. 2002, Харків) – фахівець у галузі авіадвигунобудування. Д-р тех. н. (1976), проф. (1979). Закін. Харків. авіац. ін-т (1948), де відтоді

й працював (нині Нац. аерокосміч. ун-т «Харків. авіац. ін-т»): 1976–2000 – проф. каф. аерокосміч. теплотехніки. Наук. дослідж.: фіз. і матем. моделювання нестационар. руху газу в проточ. системах; нестационарна газ. динаміка двигунів і енергоустановок.

Пр.: Математическая модель нестационарного движения среды в проточной части двигателя внутреннего сгорания // Двигатели внутр. сгорания. Х., 1975. Вып. 21; Особенности одномер-

ных стационарных движений жидкости и газа: Учеб. пособ. Х., 1980; Гидрогазодинамика: Учеб. пособ. Х., 1989 (співавт.); Семейство целостных моделей нестационарных газодинамических процессов в тепловых двигателях // Авиаци.-космич. техника и технология. 1998. № 4 (співавт.).

Т. П. Цепляева

МУНЬЕ

Еммануель (Mounier Emmanuel; 01. 04. 1905, м. Гренобль, Франція – 22. 03. 1950, м. Шатене-Малабрі, Франція) – французький філософ. Філосо. освіту отримав в ун-ті Гренобля та Сорбонні. Засн. франц. персоналізму.

Співзасн. і видавець часопису «Esprit» (1932–41, 1945–50), навколо якого гуртувався персоналіст. рух у Франції. Викладав філософію в коледжах Франції, Бельгії. На тлі екон. колапсу, політ. і морал. дезорієнтації як критерій вирішення проблем запропонував люд. особистість. Закликав до розмежування духов. світу особистості від штуч. та матеріал. бурж. світу. Критикував імперсонал. розвиток індивідуальності, парламент. демократію та масову культуру. Вважав, що ліберал. демократія утримує імперсонал. ідеї, тому потребує крит. сприйняття. Пропонував здійснити справжню революцію, суть якої полягає у утвердженні нового гуманізму (розглядав його як процес витіснення бурж. прагнення «мати» християн. настановою «бути»). Стверджував, що духовна революція складає основу пошуку істини та побудови нових соц. структур. Така революція породжує зобов'язання: осудження, вдумливості і тех. планування. У центрі М. – концепт християн. досвіду «трагіч. оптимізму». Розглядав християнина як пильного та сильного атлета, який знаходиться в постій. духов. боротьбі; важливою умовою досягнення перемоги в ній вважав міжособистісне спілкування. Всупереч марксизму, за-

перечував можливість прогресу, що ігнорує трансцендентал. вимір. Вплинув на творчість Г.-О. Марселя, Ж. Маритена та ін.

Пр.: Révolution personaliste et communautaire. 1934; Traité du caractère. 1946; Liberté sous conditions. 1946; Introduction aux existentialismes. 1946; Feu la Chrétienté. 1950; Carnets deroute. T. 1–2. 1950–51; Les certitudes difficiles. 1951; Mounier et sa génération. Lettres, carnets et inédits. 1956; Oeuvres. T. 1–4. 1961–64 (уці – Париж).

О. Є. Гомілко

МУР

(Мистецький український рух) – об'єднання українських еміграційних письменників. Створ. 1945 у м. Фюрт (Німеччина). До організації, ком-ту входили: І. Багрянний, В. Петров, Ю. Косач, І. Костецький, У. Самчук (голова), Юрій Шерех (заст. голови, див. Ю. Шевельов) та ін. Гол. завдання МУРу – виробити стратегію модернізації укр. літ-ри зі збереженням кращих традицій вітчизн. письменства та твор. засвоєння досвіду світ. літ-р. Першочерг. мета його діячів – служити укр. народові, вивести укр. культуру на світ. обрії. 1945–48 проведено з'їзди в Ашаффенбурзі, Берхтесгадені, Ульмі, Штуттгарті та декілька теор. конф. в Авґсбурзі, Байройті, Майнц-Кастелі. 1946 МУР під однойм.

назвою видав три літ.-мист. збірники та альманах. Перший збірник відкривався програм. статтею «Чого ми хочемо». У ньому опубл. літ.-крит., культурол. статті В. Бера «Засади естетики», І. Багрянного «Думки про літературу», У. Самчука «Велика література», Юрія Шереха «Стилі сучасної української літератури на еміграції», О. Грицяка «Мала чи велика література?», спогади В. Блавацького «Моя праця з Лесем Курбасом», поезії Є. Маланюка, І. Багрянного, О. Лятуринської, Василя Барки, Леоні-

да Полтави. У другому (об'єдн. Мюнхен; Карльсфельд) вид. но літ.-крит., теор., культурол. статті та доповіді, виповіди на мурів. з'їздах: В. Петрова «Історіософічні етюди», В. Державина «Проблема класицизму: систематика літературних стилів», Л. Білецького ««Камінь господар»», драма Лесі Українки Ю. Косача «Вільна українська література», О. Кульчицького «Казка у світовідчужанні», В. Витвицького «Наші дання». Подано відкриті листи У. Самчука до О. Грицяка та І. Костецького до О. Бабія. Рубрику «Поезія» представили вірші Ю. Клена, Ю. Косача, О. Верещенка, С. Риндика, Л. Лимарчука. Третій збірник (Регенсбург) розпочинався вступ. статтею «Література». До нього увійшли розвідки Ю. Липи «Похвала математики», В. Петрова «Історіософічні етюди» (закінчення), Юрія Шереха «В оброні великих», В. Чаплика «Межі й можливості мистецького стилю», П. Петренка «Естетика «вірую» Миколи Євшана», Л. Білецького «Критика й письменство реалізм ХХ сторіччя», вірші Михайла Ореста, С. Гординського, В. Лесича, Яра Славутича. Також лист-відповідь У. Самчука до О. Грицяка та лист Ю. Косача «До доньї Ельвіри де Гравальос», спогади М. Бажанського «Людина і вир». У всіх трьох збірниках була рубрика «Хроніка», в якій подавали матеріал зі з'їздів та конф. МУРу. Планували й четвертий збірник, однак через низку причин він так і не побачив світ. Орієнт. його змістом: статті О. Грицяка «Творчість і небезпека літературної критики», В. Державина «Сучасна французька драма», Ю. Дивнича «Михайло Драгоманов», Ю. Косача «Обрії нової драми», Є. Оленського «Проблема українського симфонізму», Б. Подоляка «Питання літературної критики на еміграції» та ін.; вірші Василя Барки, А. Гарасевича, Юрія Клена, О. Лятуринської, Леоніда Полтави, Г. Черинь. Альманаси «МУР. Література. Мистецтво. Критика» (Новий Ульм) вміщено художні твори та літ.-мист. розвідки. Вид. об'єднання виходило в серіях «Золота брама» та «Мала бібліотека МУРу». За даними Г. Грабовича, упродовж 1945–49 надруковано понад 1200 книжок і памфлетів різних галузей, бл. 250 з них – публікації оригін. поет., проз. та